

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614010426
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Ševčovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7614010426.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Ševčoviča a sudcov JUDr. Jaroslava Chleboviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci proti obžalovanému JUDr. E. Š., pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. októbra 2021, o odvolaní obžalovaného a poškodeného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 29.10.2019, sp. zn. 3T/128/2014 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému JUDr. E. Š., nar. XX.XX.XXXX v R., okres F. - S., trvale bytom R. Č.. XXX ukladá podľa § 326 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 1, § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému výkon uloženého trestu podmieniene odkladá s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd pri určení probačného dohľadu stanovuje skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Obžalovanému súd ukladá pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Spišská Nová Ves, v obvode ktorého má obžalovaný pobyt, a to podľa určenia probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. z r u š u j e výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T 5/2016 zo dňa 15.3.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To/14/2018 zo dňa 26.9.2018, ktorým mu bol podľa § 326 ods. 1 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov s podmienienným odkladom výkonu tohto trestu vo výmere 2 rokov.

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie poškodeného R. J., J. R. X. Y..

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného JUDr. E. Š. za vinného zo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako súdny exekútor, Exekútorského úradu R. X. Y. - súdny exekútor JUDr. E. Š. so sídlom G. Č.. X, XXX XX R.Š. X. Y., IČO: XX XXX XXX, v zmysle § 5 ods. 1 zák. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti č. 233/1995 Z. z. požívajúci postavenie verejného činiteľa a ako osoba v zmysle § 2 ods. 1 tohto zákona, štátom určená a splnomocnená osoba na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí, v exekučnom konaní č. EX 7/2004, vo veci oprávneného, S. R., proti povinnému C. R., do ktorého prihlásil aj pohľadávky R. J., J. R. X. Y., N.. U. Č.. XX, R. X. Y., vymáhané v exekučnom konaní č. U. XXX/XXXX na sumu 900.220,- Sk (29.881,82 €) a exekučnom konaní č. U. XXX/XXXX na sumu 1.871.331,- Sk (62.116,80€) po tom, čo od vydražiteľov S. R., P., R..K..S., R. Č.. XXX, U. R., R..K..S., S. XX R., Z. F.F., R. Y., N.. R. Č.. XX, O. D., R. Č.. XX, E. H., J. Č.. XX a E. D., R. Č.. XXX, prevzal v období od 19.11.2004 do 31.8.2005 spolu 6.215.615,- Sk (206.320,65 €), poukázaním na účet exekútorského úradu č. XXXXXXXXXXXX vedený v G. L. R. i prijatím do pokladne exekútorského úradu, a to v dražbách konaných v sídle Exekútorského úradu na G. N. Č.. X Y. R. X. Y. a po tom, čo po právoplatne schválenom rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti, uznesením Okresného súdu v Poprade sp. zn. 12Er 17/2004 z 21. 9. 2006, ktoré rozhodnutie prevzal dňa 24.10.2006, právoplatným 22.12.2006, bol povinný uspokojiť pohľadávku R. J., J. R. X. Y., N.. U. Č.. XX, v sumách 900.220,- Sk (29.881,82 €) a 1.871.331,- Sk (62.116,80 €) do 7 dní od schváleného rozvrhu výťažku dražby, spolu v sume 2.771.551,- Sk (91.998,64 €), a to v zmysle § 165 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, tieto pohľadávky R. J., J. R. X. Y. neuspokojil, pretože dňa 28.11.2006 z uvedeného účtu exekútorského úradu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vybral sumu 6.002.535,- Sk (199.247,65 €), ktorú poukázal na účet č. XXXXXXXXXXXX F. J., C.. R., Y. A. D., Š. X, L., pre účely zhodnotenia tejto sumy formou uzatvorenia životných poisťných zmlúv pre seba a svojich rodinných príslušníkov a so zvyškom finančných prostriedkov v sume 681.668,- Sk (22.627,56 €) naložil doposiaľ nezisteným spôsobom, čím pre R. J., C.. R., J. R. X. Y., N.. U. Č.. XX, spôsobil škodu vo výške 2.771.551,- Sk (91.998,64 €).

Za to okresný súd uložil obžalovanému podľa § 326 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., za podmienok podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. z r u š i l výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T 5/2016 zo dňa 15.3.2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Tos 16/2017 zo dňa 25.10.2017, ktorým mu bol podľa § 326 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov s podmiennečným odkladom výkonu tohto trestu vo výmere 2 rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodenú R. poisťovňu, pobočka R. X. Y., U. XX, XXX XX R. X. Y. 1, IČO: XX XXX XXX s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný a to čo do výroku o vine a treste a poškodený R. J. J. R. X. Y. čo do výroku o náhrade škody.

Obžalovaný v podrobných písomných dôvodoch namietal skutkové a právne závery prvostupňového súdu. Má za to, že procesným postupom nielen orgánov činných v trestnom konaní, ale aj súdu boli porušené jeho práva na spravodlivý proces a hodnotením dôkazov, ktoré svedčili iba v jeho neprospech a nevykonaním dôkazov v jeho prospech došlo k porušeniu zásady rovnosti strán v trestnom konaní. V ďalších častiach odôvodnenia odvolania analyzuje a hodnotí stav a kvalitu dôkazov obstaraných v prípravnom konaní, ako i na hlavnom pojednávaní s jednoznačným záverom svedčiacim pre postup podľa § 285 písm. b) Tr. por. Zhodnotiac uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, sám vo veci rozhodol a z citovaného dôvodu ho oslobodil, alternatívne, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, pretože zistený skutkový stav nezodpovedá objektívnym skutočnostiam, skutkové zistenia sú zamlčované, neúplné a skresľované, a tiež preto, že prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie tak, ako mu to uložil odvolací krajský súd.

Poškodená strana R. J., J. R. X. Y. odvolanie odôvodnila tak, že s výrokom rozsudku, ktorým boli odkázaní s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie nesúhlasí. Sociálna poisťovňa sa pripojila k trestnému stíhaniu a uplatnila si nárok na náhradu škody v zmysle § 46 ods. 3 Tr. por. a

to zaznamenaním do zápisnice o vyluchu svedka - poškodeného zo dňa 30.1.2013, v celkovej výške 2.771.551,- Sk (91.998,64 eur). Nakoľko si Sociálna poisťovňa nárok na náhradu škody spôsobenej v dôsledku spáchania zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa uplatnila v trestnom konaní riadne a včas a žiadala, aby o jej nároku bolo rozhodnuté súčasne v rámci trestného konania v tzv. adhéznom konaní, nemôže s výrokom okresného súdu o náhrade škody súhlasiť. Napadnutým rozhodnutím okresný súd znemožnil poškodenej strane dosiahnuť čo najskoršie priznanie oprávneného nároku na náhradu značnej majetkovej škody, ktorá bola týmto trestným činom poškodenému spôsobená. Účelom postavenia poškodeného v trestnom konaní je dosiahnutie uspokojenia spôsobenej škody a v rámci občianskeho súdneho konania Sociálnej poisťovni toto právo nebolo priznané, zatiaľ čo v trestnom konaní bolo preukázané, že škoda vznikla v dôsledku spáchania úmyselného trestného činu osoby, voči ktorej sa trestné konanie vedie. Odvolateľ v ďalšom poukázal na ustanovenie § 287 ods. 1 Tr. por., z ktorého vyplýva, že je možné ho aplikovať za súčasného rozhodnutia odsudzujúcim rozsudkom, pri škode spôsobenej skutkom vykazujúcim znaky trestného činu, pričom z jeho spáchania bol obžalovaný uznaný za vinného s tým, že škoda, ktorá bola trestným činom spôsobená, má charakter majetkovej škody. Taktiež za naplnenia predpokladu, že zodpovednosť obžalovaného za škodu bola v trestnom konaní dostatočne preukázaná a nie je iná zákonná prekážka, ktorá by bránila rozhodnutiu o uplatnenom nároku na náhradu škody. V tejto súvislosti poškodený poukázal aj na judikát č. R 34/1963, podľa ktorého ak v adhéznom konaní poškodený náležite uplatnil nárok na náhradu škody, je súd povinný, ak sú na to dostatočné podklady, zároveň s výrokom o vine rozhodnúť o povinnosti odsúdeného na náhradu spôsobenej škody a neodkazovať poškodeného na konanie v občianskoprávných veciach. Poškodená strana navrhla preto zrušiť napadnutý rozsudok v časti výroku o náhrade škody a zaviazat' obžalovaného na náhradu spôsobenej škody v plnom uplatnenom rozsahu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obžalovaný v rámci záverečného návrhu navrhol, aby odvolací súd v konaní o odvolaní napadnutý rozsudok zrušil a sám vo veci rozhodol a spod obžaloby ho oslobodil podľa § 285 písm. b) Tr. por., pretože skutok nie je trestným činom. Od roku 2006, kedy sa mal skutok stať uplynula značne dlhá doba a je priam vylúčené, aby sa našla účtovná agenda jeho úradu, z ktorej by sa dal zistiť objektívny stav jeho účtovníctva. Znalčka konštatovala, že nemala podklady. Súčasťou otázok tam bolo 10 dokumentov, ktoré boli výstupmi od bývalej ekonómky K.. Ona mohla posúdiť, či na základe týchto podkladov bolo možné pokračovať vo vedení účtovníctva, a či boli dostatočné na to, aby vedel záväzok identifikovať, aby o ňom vedel.

Krajský prokurátor v záverečnom návrhu uviedol, že je toho názoru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je zákonný a vecne správny. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, pričom zabezpečené a vykonané dôkazy sú zodpovedajúce. Súd prvého stupňa v odôvodnení dostatočne jasne a presvedčivo odôvodnil svoje rozhodnutie, pričom s hodnotením, ako aj ďalšími právnymi úvahami okresného súdu sa stotožňuje. S námietkami obžalovaného, ako aj sociálnej poisťovne sa nestotožňuje a z uvedeného dôvodu navrhol odvolanie obžalovaného a sociálnej poisťovne zamietnuť ako nedôvodné.

Na základe podaných odvolaní krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

V uvedenej trestnej veci prvýkrát rozhodol okresný súd rozsudkom zo dňa 2.10.2015, sp. zn. 3T/128/2014. Z dôvodu podania odvolania zo strany obžalovaného a poškodeného odvolací súd uznesením zo dňa 7.12.2016, sp. zn. 4To/32/2016 podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Úlohou okresného súdu bolo po zrušení veci doplniť dokazovanie opakovaným vyluchom svedkýň G. K., B. L. a E. D. ohľadom odovzdávania účtovníctva v predpísanej technickej forme (v príslušnom účtovnom programe nainštalovanom v počítači v zákonom predpísaných výstupoch podľa § 31 ods. 5 zák.č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve), ako i možnosti kompatibilného nadviazania na účtovnú dokumentáciu (agendu), ktorú pôvodne viedla práve svedkyňa G. K.. Ďalej bolo potrebné doplniť znalecký posudok znalcom z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo Ing. Z. L. a to vo vzťahu k hore uvádzanému spôsobu vedenia účtovníctva vo väzbe na odvolacie námietky obžalovaného, ako aj ku okolnosti, či pri takto vedenej účtovnej evidencii mohol obžalovaný mať vedomosť o týchto záväzkoch, resp. o záväzku, ktorý je vyjadrený v obžalobnom návrhu prokurátora.

Okresný súd po vykonanom dokazovaní v zmysle intencií zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu uznal obžalovaného JUDr. E. Š. za vinného zo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák., pretože ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech nesplnil povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci a z rozhodnutia súdu a spôsobil ním značnú škodu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že okresný súd tento záver oprel o výpoveď obžalovaného, svedkov E. D., E. H., Z. F., O. D., A. R., Ing. E. Š. a Ing. E. L., ako aj o exekučné spisy sp. zn. U. X/XX, EX XXX/XX a EX XXX/XX. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne a jednoznačne preukázané, že súdny exekútor U.Ú. Ú. R. X. Y. JUDr. E. Š. vykonával exekučnú činnosť vo veci oprávneného S. R. proti povinnému C. R., do ktorého prihlásil aj pohľadávky R. J. J. R. X. Y., ktoré boli vymáhané v exekučnom konaní č. U. XXX/XXXX na sumu 900.220,-Sk (29.881,82 €) a v exekučnom konaní sp. zn. U. XXX/XXXX v sume 1.871.331,-Sk (62.116,80 €). Bolo ďalej preukázané na základe výpovede obžalovaného, výpisov z jeho účtov, ako aj znaleckým posudkom Ing. Z. L., že v dobe od 19.11.2004 do 31.8.2005 boli od vydražiteľov poukázané na účet exekútorského úradu, ako aj do pokladne tohto úradu finančné prostriedky spolu v sume 6.215.615,-Sk (206.320,65 €), a to vo vykonaných dražbách, ktoré sa konali v sídle U. Ú. X. G.K. N. Č.. X Y. R. X. Y.. Vykonanie uvedených dražieb potvrdzujú i listinné dôkazy, a to najmä dražobné vyhlášky vrátane dražobných zábezpek, zápisnica o udelení príklepu a k tomu výpisy z účtov týkajúcich sa týchto príklepov.

Okresný súd mal vykonaným dokazovaním ďalej preukázané, že obžalovaný v zmysle vyššie uvedených dôkazov nepoprel, že vykonával ako exekútor exekúcie vo veci oprávneného S. R. proti povinnému C. R., a že mu boli poukázané finančné prostriedky spolu vo výške 206.320,65 €.

Z uvedených dôkazov, zápisnice o opakovanom rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností v konaní sp. zn. U. X/XX zo dňa 2.5.2006, návrhov na vykonanie exekúcií, upovedomenia o začatí exekúcií, uznesenia Okresného súdu v Poprade sp. zn. 12Er 17/2004 zo dňa 21.9.2006 bolo jednoznačne preukázané, že R. J. L., J. R. X. Y., vymáhala od povinného C. R. prostredníctvom exekúcie, ktorú vykonával exekútor JUDr. E. Š., pohľadávky vo výške 900.220,-Sk a 1.871.331,-Sk. Tieto pohľadávky boli predmetom rozvrhu výťažku z dražby a mali byť uspokojené po právoplatnosti uznesenia Okresného súdu v Poprade sp. zn. XXEr XX/XXXX (právoplatné dňa 22.12.2006), ktorým bol schválený rozvrh výťažku v súlade s rozvrhovým pojednávaním exekútora zo dňa 2.5.2006. Obžalovaný taktiež nepoprel, že tieto pohľadávky spolu v sume 2.771.551,-Sk, t.j. 91.998,64 € neuspokojil, inými slovami neboli vyplatené, čo potvrdila i splnomocnenkyňa poškodenej strany JUDr. R. R., ktorá súčasne popísala situáciu ohľadom vymáhania týchto pohľadávok, najmä nereagovanie obžalovaného na výzvy o úhradu.

Z výpovede svedka JUDr. C. J. - splnomocnenca poisťovne F. J. C..R., výpisov z účtov exekútorského úradu, znaleckého posudku Ing. Z. L., vyjadrenia J. L. R. C..R., Ž. (č.l. 606), výpisov z inkasného účtu poisťovních zmlúv, výpisov z účtu exekútorského úradu, ktoré tvoria prílohu tohto spisu, bolo zase nepochybne preukázané, že obžalovaný dňa 28.11.2006 z účtu exekútorského úradu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vybral sumu 6.002.535,-Sk (199.247,65 €). Uvedenú sumu poukázal na účet poisťovne F. poisťovňa a.s. č.XXXXXXXXXX/XXXX na základe návrhu a zmlúv o životnom poistení fyzických osôb JUDr. E. Š., L. Š., H. Š. a H. Š., teda i jeho manželky a detí. Predmetom a zmyslom uzatvorenia poisťovních zmlúv bolo zhodnotenie finančných prostriedkov, ktoré na základe neskoršieho odstúpenia od zmluvy boli aj vyplatené so ziskom, čo okresný súd podrobne rozpisal v súvislosti s výpoveďou svedka JUDr. C. J.. Uvedené skutkové okolnosti obžalovaný nenamietal a nepoprel.

Z týchto dôkazov bolo ďalej nesporne dokázané, že obžalovaný napriek tomu, že bol povinný na základe schváleného rozvrhu výťažku z dražby uznesením Okresného súdu v Poprade sp. zn. XXEr XX/XXXX uspokojiť celú pohľadávku sociálnej poisťovne do 7 dní od schváleného rozvrhu výťažku dražby v zmysle § 165 ods. 1 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, toto neurobil doteraz, a to aj napriek tomu, že od vydražiteľov získal z dražby celú sumu, ktorá dovoľovala uvedené pohľadávky spolu vo výške 91.998,64 € uhradiť. Bolo však preukázané, že naproti tomu časť z celej vydraženej sumy obžalovaný investoval do životných poisťovník seba a rodinných príslušníkov a so zvyškom finančných prostriedkov v sume 681.668,-Sk (22.627,56 €) naložil nezisteným spôsobom.

Obžalovaný však napriek nepopretiu týchto skutkových okolností a dôkazov, z ktorých nepochybne vyplynul spôsob vykonania exekúcií, rozvrh výťažku, oprávnený nárok sociálnej poisťovne na úhradu

pohľadávok, ako aj použitie finančných prostriedkov obžalovaným v dobe po ich obdržaní od vydražiteľov, spáchanie skutku aj trestnej činnosti poprel s poukázaním na obhajobné námietky, ktoré uviedol pred súdom. Obhajobu obžalovaného v celom rade jeho tvrdení okresný súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

V súvislosti s tvrdením obžalovaného, že uznesenie Okresného súdu v Poprade sp. zn. XXEr XX/XXXX dňa 24.10.2006, ktoré prevzal, mu bolo doručené bez vyznačenia doložky právoplatnosti, okresný súd poukázal na to, že z ustanovenia § 165 ods. 1 Exekučného poriadku (na ktoré poukázal obžalovaný) nevyplýva, že by súd mu mal doručiť právoplatné rozhodnutie. Exekútor bol však povinný sám zistiť, resp. overiť právoplatnosť uznesenia, keďže mal ďalej sám povinnosť ako vykonávateľ exekúcie toto rozhodnutie rešpektovať a vykonať (najmä vykonať úhradu finančných prostriedkov podľa rozvrhu). Touto obranou sa obžalovaný snažil presvedčiť súd, že nedoručením právoplatného uznesenia (keďže nevedel, kedy nadobudlo právoplatnosť) mu v podstate z jeho pohľadu neplynula lehota 7 dní, v ktorej mal povinnosť pohľadávku uspokojiť, čo okresný súd považoval za nielen skutkovo a právne irelevantné, ale odporujúce právu vôbec. Obžalovaný totiž prevzal uznesenie o rozvrhu výťažku, a bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo opatrené doložkou právoplatnosti, dobre vedel, že jeho povinnosťou vyplývajúcou mu z výkonu činnosti exekútora bude do budúcnosti uspokojenie oprávnených osôb úhradou finančných prostriedkov, ktoré predtým získal od vydražiteľov v celom rozsahu. Preto bolo nepodstatné, či exekútor v tej dobe mal alebo nemal i iné finančné prostriedky na svojich účtoch, čím by teoreticky mohol pohľadávku poisťovne uhradiť, alebo či sa stal v ďalšom období insolventný. Okresný súd ďalej uviedol, že obžalovaný nie je stíhaný pre trestný čin podvodu, a preto nebolo namieste skúmať jeho (ne)solventnosť ku dňu skutku.

Za nelogické okresný súd vyhodnotil i to, že za nesplnenie povinnosti uspokojiť pohľadávky v exekučnom konaní je možný iba disciplinárny postih, príp. žaloba o náhrade škody, keďže i exekútor je osoba, ktorá nie je vyňatá z pôsobnosti trestného práva. Inými slovami, i exekútor pri výkone svojej činnosti môže byť pri naplnení skutkovej podstaty niektorého z trestných činov uvedenej v Trestnom zákone trestne stíhaný a odsúdený.

Účelové boli tvrdenia obžalovaného, že neporušil žiadny všeobecne záväzný predpis, keďže sumu vo výške 6.002.535,- Sk, ktorú vymohol, použil pre osobnú spotrebu - uzavretie poisťných zmlúv životného poistenia, keďže pre podnikateľské (exekútorské) účely používal i svoj osobný účet, ale aj podnikateľský účet. Okresný súd uviedol, že obžalovaný konal jednoznačne v rozpore s Exekučným poriadkom, ktorý stanovil pravidlá výkonu exekučnej činnosti, keďže účelom exekučného konania nebolo to, že by exekútor mohol svojvoľne a voľne nakladať s finančnými prostriedkami, ktoré vymohol, a najmä použiť ich pre osobnú potrebu. Práve naopak, spravujúc sa príslušnými právnymi predpismi bol povinný týmito finančnými prostriedkami uspokojiť oprávnené osoby, ktorých sa exekučné konanie týkalo.

Obdobne účelová bola i jeho obrana, ktorou sa v podstate snažil preniesť svoju zodpovednosť na účtovníčku G. K. tým, že nevedel, a ani vedieť nemohol o svojom záväzku voči sociálnej poisťovni, keďže mohli nastať nasledovné situácie: a) svedkyňa v účtovníctve nezaevidovala záväzok po doručení ešte neprávoplatného rozhodnutia alebo b) mu nebolo doručené právoplatné rozhodnutie, na základe ktorého by bol jeho záväzok v účtovníctve zaevidovaný alebo c) pôvodne zaevidovaný záväzok v jeho účtovníctve s pôvodným účtovným softvérom, bol pri kopírovaní na nový účtovný softvér (ktorý mu vnútila svedkyňa) stratený, resp. vymazaný. V tomto smere sa pred súdom obžalovaný vyjadroval i tak, že v podstate došlo k chybnému konaniu účtovníčky G. K..

Aj napriek tomu, že obžalovaný poukazoval iba na teoretické možnosti, resp. úvahy, okresný súd sa s týmito bližšie zaoberal a v konaní vypočul okrem svedkyne G. K. i svedkyňu E. D. (z návrhu obhajoby) a predchodkyňu G. K. B. L.. Tvrdenia obžalovaného však svedkyne nepodporili, keďže zhodne potvrdili, že za vedenie účtovníctva (v zmysle zákona o účtovníctve) zodpovedá daňovník (obžalovaný), pričom bol zodpovedný i za úhradu pohľadávok a bol to práve on, ktorý im dával pokyny vyplývajúce z jeho exekútorskej činnosti. Prístup k jeho účtom nemali, nemohli teda s finančnými prostriedkami nakladať, uvedené dispoziecie vykonával jedine obžalovaný, čo potvrdili i pracovníci kancelárie C. B. a E. Č.. Svedkyňa G. K.Á. pritom vyvrátila jeho obranu ohľadne údajnej straty zaúčtovaného záväzku v počítači vypovedajúc o tom, že nedošlo k žiadnemu kopírovaniu údajov pri prechode na iný softvér, a tiež v tom, že by jej (ne)činnosť mala vplyv na vedomosť exekútora o záväzku voči sociálnej poisťovni.

Tvrdenia obžalovaného, že nevedel, a ani vedieť nemohol o predmetnej pohľadávke poisťovne okresný súd vyhodnotil za celkom zjavne neopodstatnené, keďže práve obžalovaný prevzal uznesenie súdu o rozvrhu výťažku v písomnej forme, bol zodpovedný za jeho úhradu, ako aj za činnosť celej exekučnej kancelárie. Iba ako „vyhovárание sa“ obžalovaného okresný súd preto považoval uvedené obhajobné tvrdenia spojené s evidenciou záväzku v počítači. Svedkyňa E. D. svojou výpoveďou neviesla žiadne pochybnosti, ktoré by mali súvislosť s predmetným skutkom, keďže okolnosti z roku 2008 spočívajúce v tzv. neúplnom doložení všetkých dokladov a ich kontrole (doslova spis po spise) G. K. (ktorá toto nepotvrdila) pri odovzdávaní účtovnej agendy, nemali žiadnu výpovednú a dôkaznú hodnotu, pokiaľ išlo posúdenie viny obžalovaného.

Obžalovaný si pritom protirečil, pokiaľ na jednej strane tvrdil, že nemal prehľad o záväzkoch nedbalosťou G. K., keďže však na druhej strane nebolo pochyb, že mal prehľad o výške finančných prostriedkov na exekútorských účtoch. Pokiaľ teda obžalovanému boli na účet zasielané sumy od vydražiteľov, o týchto vedel, vedel o tom, že sumy mal poukázať oprávneným osobám, avšak naopak svojvoľne a s plným vedomím ich použil na svoje osobné účely. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania s poukazom aj na výpoveď svedka JUDr. C. J., aj po vyplatení zisku, resp. po zhodnotení vložených súm životným poistením, ktoré obžalovanému vyplatila poisťovňa F.Y., C.. R., nedošlo k úhrade záväzku voči sociálnej poisťovni.

Pre posúdenie veci bolo skutkovo a právne irelevantné, prečo si sociálna poisťovňa po dobu niekoľkých rokov pohľadávku neuplatňovala, resp. sa o ňu nezaujímal, pričom ďalším oprávneným, a to S. R. a C. boli pohľadávky vyplatené.

Okresný súd ďalej uviedol, že pri komplexnom „pohľade“ na celú skutkovú situáciu vyplynulo, že obžalovaný v skutočnosti konal veľmi premyslene a doslova účelovo, pokiaľ išlo o pohľadávku sociálnej poisťovne. Z toho možno vyvodiť, že snahou obžalovaného nebolo uspokojenie poisťovne, ale získanie osobného prospechu, čo bolo i motívom jeho protiprávneho konania. Nemožno opomenúť ani časový sled týchto skutkových udalostí. Finančné prostriedky od vydražiteľov totiž obžalovaný prevzal v období od 19.11.2004 do 31.8.2005, uznesenie súdu o rozvrhu výťažku prevzal dňa 24. 10. 2006, (čo mu avizovalo, že nemôže voľne s peniazmi disponovať), pričom peniaze na účet poisťovne F. poukázal dňa 28. 11. 2006, a to všetky v jeden deň na všetkých poistníkoch. To iba dokazuje, že obžalovaný nemal vôbec úmysel rešpektovať uznesenie súdu, na základe ktorého bola jeho povinnosť v lehote 7 dní od schválenia rozvrhu výťažku uspokojiť pohľadávku oprávneného. Nemožno sa preto stotožniť s tvrdením obžalovaného, že „ak by o svojom záväzku vedel, určite by sa s ním bol vysporiadal a nebol by sa zahrával s vecou, kde by si mohol privodiť trestné stíhanie“. Na posúdenie predmetnej trestnej veci nemalo preto vplyv to, že exekútoricky úrad sa dostal v nasledujúcom období do finančných problémov, čo vyplynulo z výpovede obžalovaného.

Okresný súd poukazuje na závery odvolacieho súdu, ktorý mal za to, že prvostupňový súd náležite neobjasnil tvrdenia obžalovaného, či v danom prípade účtovníčka G. K. svojou nečinnosťou a rezignáciou na základné povinnosti vedenia a odovzdávania účtovníctva spôsobila v účtovníctve taký stav, ktorý znemožňoval reálne tvrdenie záväzkov voči poškodenému uviedol, že takéto konanie účtovníčky nezistil, pričom však vedenie účtovníctva nemalo žiadny vplyv na neplnenie záväzkov obžalovaného, resp. ho nevyvíňuje zo spáchania trestnej činnosti. Išlo o výslovne účelovú, nereálnu a doslova absurdnú obhajobu obžalovaného, keďže obžalovaný vedel o povinnosti zaplatiť poškodenému finančné prostriedky, disponoval účtom, prevzal na tento účet finančné prostriedky a vedel o rozvrhu výťažku, resp. prevzal rozhodnutie súdu o rozvrhu výťažku. Napriek tomu obžalovaný finančné prostriedky, ktoré mu boli poskytnuté účelovo na uhradenie pohľadávky poškodeného doslova spreneveril alebo ukradol a v tom spočíva aj jeho trestná zodpovednosť za stíhaný trestný čin. Obranu obžalovaného okresný súd považoval iba za obyčajné vyhovárание sa, a to aj v nadväznosti na otázku, či pri vedenej účtovnej evidencii G. K. mohol mať vedomosť o týchto záväzkoch vyjadrených v obžalobe prokurátora. Hoci uvedená otázka tak, ako sa k tomu vyjadrila aj znalkyňa, sa reálne nedá zodpovedať vzhľadom na nemožnosť posúdenia kvalít obžalovaného v súvislosti s jeho znalosťami, vedomosťami a dodržiavaním pracovných postupov exekútora, resp. dôslednej starostlivosti sa o vedenie úradu, okresný súd nemal žiadne pochybnosti, že obžalovaný mal dostatok informácií, že musí pohľadávku uhradiť. V tejto súvislosti okresný súd poukázal aj na obranu obžalovaného, že doteraz nevie o právoplatnosti uznesenia o schválenom rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti, ktorá vyššie uvedené hodnotiace závery súdu iba potvrdila. V dobe skutku bola povinnosť exekútora (keďže doložka právoplatnosti nebola

zasielaná elektronickou formou na súdoch) dôsledne sa starať aj o zistenia, či takéto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a následne ho vykonávať a realizovať, čo obžalovaný doteraz neurobil a žiadne peniaze ani doteraz neuhradil.

Keďže bola vina obžalovaného nepochybne a jednoznačne dokázaná, okresný súd ho uznal za vinného zo spáchania skutku popísaného vo výroku tohto rozsudku.

Okresný súd správne dospel k záveru, že obžalovaný po subjektívnej i objektívnej stránke naplnil skutkovú podstatu zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa § 326 ods. 1 písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák., pretože ako verejný činiteľ v úmysle spôsobiť inému škodu, nesplnil povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci a z rozhodnutia súdu a spôsobil ním značnú škodu. Obžalovaný sa uvedeného trestného činu dopustil tým, že ako súdny exekútor v zmysle § 5 ods. 1 Zákona o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti č. 233/1995 Z. z. požívajúci postavenie verejného činiteľa a ako osoba podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 233/1995 štátom určená a splnomocnená na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí v úmysle neuspokojiť pohľadávku oprávneného R. J., J. R. X. Y., neuhradil finančné prostriedky, ktoré boli v exekučnom konaní vymožené, pričom táto povinnosť mu vyplynula z jeho činnosti ako súdneho exekútora a z uznesenia Okresného súdu v Poprade sp. zn. 12Er 17/2004 v rozpore s § 165 ods. 1 Exekučného poriadku, a takým konaním spôsobil značnú škodu (sumu dosahujúcu najmenej 100 násobok sumy 266,- €) podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. Vzhľadom na tvrdenia obžalovaného je potrebné dodať, že exekútor pri vykonávaní svojej činnosti má postavenie verejného činiteľa.

Obžalovaný konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zák., pretože chcel ako verejný činiteľ pri výkone právomoci vyplývajúcich mu zo zákona konaním popísaným vo výroku rozsudku spočívajúcim v neuspokojení pohľadávky oprávneného subjektu porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorý spočíva v ochrane záujmu štátu na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov a na ochrane práv a povinností fyzických a právnických osôb.

Odvolačný súd sa však nestotožnil s trestom odňatia slobody, ktorý okresný súd uložil obžalovanému.

Odvolačný súd uvádza, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon, a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti.

Obžalovaný JUDr. E. Š. z miesta bydliska je hodnotený všeobecne, je ženatý a má 4 deti. V súčasnosti je jeho jediným príjmom starobný dôchodok. Podľa odpisu z registra trestov bol odsúdený Vojenským obvodovým súdom Prešov v konaní sp. zn. 3T 63/88 dňa 26.5.1988, jeho odsúdenie nemá právny význam vzhľadom na jeho zahľadanie. Zo spisu Okresného súdu Poprad je zrejmé, že rozsudkom sp. zn. 5T 5/2016 zo dňa 15.3.2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 To/14/2018 zo dňa 26.9.2018 bol obžalovaný odsúdený z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c) Tr. zák. pre skutok, ktorého sa dopustil dňa 30.4.2013 až do vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody podľa § 326 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 2 rokov s podmienočným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov.

Pri ukladaní trestu odvolací súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. U obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák.

Vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a na okolnosti prípadu, odvolací súd mal za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného postačí aj podmienený trest odňatia slobody s použitím zmierňovacích ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. d) Tr. zák., a preto podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods.3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a obžalovanému uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, ktorého výkon mu podmienne odložil s probačným dohľadom a pri určení probačného dohľadu stanovil skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov, ktorý trest považoval za primeraný a dostačujúci, ktorý splní účel trestu sledovaný individuálnou i generálnou prevenciou.

Obžalovanému ukladal súhrnný trest odňatia slobody podľa § 42 ods. 1 Tr. zák., keďže trestný čin spáchal skôr, ako bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok v konaní Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T 5/2016 za podmienok podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., teda za najprísnejší zo zbiehajúcich sa trestných činov. Súčasne zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T 5/2016.

Zároveň obžalovanému uložil povinnosť pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Spišská Nová Ves, v obvode ktorého má obžalovaný pobyt, a to podľa určenia probačného a mediačného úradníka.

Vo vzťahu k odvolaniu poškodeného R. J., J. R. X. Y. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd správnou aplikáciou ustanovenia § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodenú stranu R. J., J. R. X. Y. na civilný proces, konštatujúc skutočnosť, že táto si uplatnila nárok na náhradu škody v trestnom konaní riadne a včas v celkovej výške neuhradenej pohľadávky. Aj odvolací súd na tomto mieste konštatuje, že o tomto nároku už bolo rozhodnuté Okresným súdom v Spišskej Novej Vsi vo veci sp. zn. 9C/313/2013 dňa 28.1.2014, pričom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.3.2014. Z uvedeného dôvodu preto prvostupňový súd nemohol rozhodnúť opätovne o tom istom nároku poškodenej strany.

To boli dôvody, pre ktoré odvolací súd o odvolaní obžalovaného a poškodeného rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.